

KRAJEM VÍNA

vinařská turistika na jižní Moravě

Jsou krajiny, kde na první pohled poznáte, že jejich život je spojený s vinnou révou a vínem. Jednou z nich je právě jižní Morava, pohostinná země vína, přírodních krás a starobylé kultury.

Víno je na jižní Moravě doma téměř dva tisíce let a ať se vypravíte kamkoliv, všude najdete spousty vinařských zajímavostí, malebné vinné sklepy a vinotéky s bohatým výběrem výrobků okolních vinařů. Z pestré nabídky lahodných nápojů si vybere každý. Čekají na vás vína rozmanitých ročníků, prívlastků, stylů a odrůd ze všech čtyř vinařských regionů, vína vonící letitým tajemstvím, tradicí

vína moderní doby s velmi slibnou budoucností.

Nejstaršími svědky historie vinařství na Moravě jsou archeologické nálezy vinařských nástrojů, které sloužily římským legionářům k obdělávání vinic pod Pálavou už před dvěma tisíci lety. Prvními písemnostmi jsou klášterní kroniky a listiny českých panovníků.

Víno bylo nedílnou složkou středověké kultury a představovalo významný přínos pro tehdejší hospodářství. Benediktini z Třebíče, premonstráti z Louky u Znojma i cisterciáci z Velehradu u Uherského Hradiště bývali skutečnými vinařskými mistry. Pěstovali kvalitní odrůdy, vylepšovali své umění odvážným experimentová-

ním a vyvinuli tak dobré vinohradnické a sklepní metody, že se jich někteří ctitelé dávných tradic přidržují dodnes. Moravská vína, jimž byla věnována maximální péče, si záhy našla cestu do světa, a to zejména do Čech a severněji položených evropských zemí.

www.vinazmoravy.cz

Za zlatý věk moravského vinařství bývá označována doba od 14. do 16. století, kdy vinice obklopovaly řadu měst a klášterů.

Péče o vinohrady a výběr vinných desátek sice byla především doménou klášterů, ale protože dobrá vinice v atraktivní poloze mívala někdy větší cenu než výstavný dům, ukládali bohatí obyvatelé měst svou finanční hotovost často právě do vinohradů. Vznikala současná největší vinařská centra ve Znojmě, Dolních Kounicích, Mikulově, Husto-

pečích, Strážnici či Blatnici pod svatým Antonínkem. Zkázou pro slibně se rozvíjející moravské vinařství byla třicetiletá válka, při níž zanikla asi polovina vinic. V druhé polovině 17. století se o obnovu vlnkami zpustlých a zanedbaných vinohradů zasloužili drobní venkovští vinohradníci, avšak celková plocha vinic už nikdy nedosáhla původní velikosti.

Na konci 19. století zničily část vinohradů mrazy a houbové choroby, poslední ránu moravským vinicím zasadil revokaz. Škůdce napadající kořeny vinné révy se do českých zemí dostal roku 1890, zachvátil vi-

nice na celé Moravě a většinu během deseti let nenávratně zničil. Ve 20. století se vysadily odolné vinice s novými odrůdami a moravská vína dnes svojí kvalitou okouzlují svět.

Protože jedinou spolehlivou ochranou proti révokazové kalamitě bylo štěpování na odolné podnože, vznikly zemské a státní révové školky. Obnovené moravské vinice postupně dosáhly původní rozlohy. Současné vinařství využívá nejmodernější technologické postupy a orientuje

se na produkci jakostních vín, zejména vín s přívlastkem. Vyrábějí se spíše v malých partiích, ale pestré odrůdové skladbě a vysoké kvalitě, která především bílá vína řadí mezi světovou špičku.

Naši předkové pili hlavně známková vína – směsi několika odrůd, připravované na základě místních zvyklostí. Každý rok tudíž víno chutnalo jinak, podle toho, co se urodilo a která chuť a vůně převládala. Dnes pěstované odrůdy a výrobu odrůdových vín přineslo až 19. a 20. století.

Malé venkovské vinné sklepy i rozlehlá klášterní sklepení, boží muka na cestách mezi vinicemi, vesnické kostelíky i romantické sklepní uličky – to je harmonie krajiny, v níž je víno doma. Tradici dlouhou přes tisíc let zkrátka na jižní Moravě cítíte na každém kroku.

www.vinazmoravy.cz

Vinařská oblast Morava nabízí vína nekonečné rozmanitosti, která vynikají originální ovocnou chutí a kořenitostí, bohatým spektrem aromatických látek a harmonickou plnou chutí.

Důvodů, proč na Moravě najdete tolik originálních vín s velkou rozmanitostí jejich typů, je ovšem víc. Nesmíme zapomenout na různorodý geologický původ a půdní podmínky, klima liší se od většiny evropských vinařských oblastí, bohatě členitý reliéf krajiny i rozdílnost podle původu z různých částí Moravy. Vyjádřeno řečí čísel zahrnuje vinařská oblast Morava asi 96 % ploch registrovaných vinic v České republice, přičemž celková rozloha vinohradů představuje 18 500 hektarů. Podle údajů, které plných 78 let sleduje Šlechtitelská stanice vinařská ve Velkých Pavlovicích, má tato vinařská oblast průměrnou roční teplotu 9,42 °C, roční srážky okolo 510 mm a slunce tu svítí 2 244 hodin za rok.

Po vstupu České republiky do Evropské unie byly stávající oblasti pěstování révy vinné nově legislativně rozděleny. Vinařskou oblast Morava tak v současné době tvoří celkem čtyři podoblasti: Znojemská, Mikulovská, Velkopavlovická a Slovácká.

Vinařská podoblast Znojemská

Synonymem Znojemska je především Veltlínské zelené, dobře se tu daří odrůdám Müller Thurgau, Sauvignon, Ryzlink rýnský a Pálava. Okolí Dolních Kounic je vyhlášené červenými víny, hlavně Frankovou a Svatovavříneckým.

Vinařská podoblast Mikulovská

V okolí Pálavy se pěstuje Ryzlink vlašský, Rulandské bílé a Chardonnay, daří se tu i odrůdám Müller Thurgau, Neuburské a Sylvánské zelené. Ve Šlechtitelské stanici vinařské v Perné vznikla aromatická odrůda Pálava.

Vinařská podoblast Velkopavlovická

Srdce produkce červených vín, zejména Modrého Portugalu a Frankovky. Bílá vína reprezentuje Veltlínské zelené, Rulandské šedé a hlavně aromatické odrůdy – Tramín červený, Pálava, Muškát moravský a Müller Thurgau.

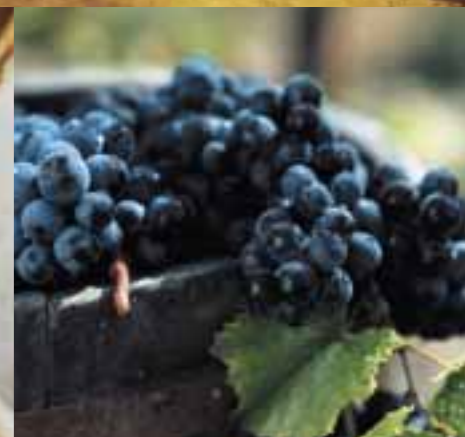

Vinařská podoblast Slovácká

Daří se tu Ryzlinku rýnskému, Rulandskému bílému a Rulandskému šedému, ve šlechtitelské stanici Polešovice vznikla odrůda Muškát moravský. Modré odrůdy nejčastěji reprezentuje Frankovka, Zweigeltrebe a nová domácí odrůda Cabernet Moravia.

Kam pro víno? Věrní zákazníci jezdí přímo k vinařům – zvláště pokud se o víně chtějí dozvědět víc, než jen kolik stojí jedna láhev.

Je úplně jedno, jestli přijedete autem nebo na kole, ale návštěvu pravého moravského vinného sklepa si prostě nesmíte nechat ujít! Přímo u vinaře můžete ochutnat mnoho různých vzorků a v příjemné atmosféře sklepa o víně podebatovat. Nikde jinde také nebudete mít jedinečnou příleži-

tost nahlédnout do sklepního hospodářství, projít se často předlouhými sklepními chodbami a obdivovat třeba krásu starých dřevěných sudů. A protože na Moravě vám zachutná všechno, nejen víno, správnou návštěvu sklepa provázejí krajo-
vové gastronomické speciality – uzená masa, pečené kachny,

různé druhy sýrů, hodové koláče a další laskominy.

Nejoblíbenější

odrůdy i vína lze vyjmenovat jen těžko, zvláště na Moravě, kde z každé skleničky voní jiná kytka nebo jiné ovoce.

Hlavní půvab moravských vín totiž spočívá v jejich rozmanitosti, založené jak na velkém počtu pěstovaných odrůd, tak členitosti krajiny.

Putování

za vínem jižní Moravou nezbytně provází zvidavost. Víno jedné odrůdy mívá díky rozdílnému terroir vinařských podoblastí pokaždé jiný výraz a vyniknou v něm jiné chuťové tóny. Kde a kdy můžete vyzkoušet, co vám nejvíce chutná? Vynikající příležitosti jsou vinařské slavnosti, zejména pak každoroční vinobraní. Slavnosti vína provázejí kromě nezbytných degustací historické průvody, jarmarky, ochutnávky gastronomických

specialit i zábavné programy pro všechny věkové kategorie. Záleží jen na vás, zda si vyberete Znojenské historické vinobraní, Pálavské vinobraní v Mikulově, vinobraní ve Velkých Pavlovicích, Bzenecké krojované vinobraní nebo jiné slavnosti například ve Valticích, Strážnici, Uherském Hradišti, Dubňanech či v Hustopečích.

Vinařské tradice jižní Moravy nabízejí spoustu skvělých chutí, vůní a zážitků. Víte například, kde hledat nejkrásnější vinné sklepy, vinařské expozice či historické vinohrady?

Tak například v **Blatnici pod Svatým Antonínkem** ve viniční trati Plachty prý mívá malý vinohrad J. A. Komenského. Blatnice se proslavila

známkovým vínem Blatnický roháč – bylo to první české víno, oceněné na mezinárodní výstavě vín 1896 v Paříži. V zámeckém parku v **Bzenci**

stojí staříčká lípa, která dala jméno zdejšímu nejslavnějšímu vínu, Bzenecké lipce. V podzemí starobylé tvrze v **Čejkovicích** se dodnes můžete projít legendárními Templářskými sklepy ze 13. století a ve vinařské obci **Pavlov** ulicí s výstavnými barokními vinařskými domy. Zatímco v Regionálním muzeu na zámku v **Mikulově** objevíte obří vinný sud s obsahem 101 400 litrů, ve skanzenu ve **Strážnici** vás čeká prohlídka expozice vinohradnických staveb i s malou vinicí.

Na Uherskohradištsku nesmíte minout **Vlčnovské budy**, památkovou rezervaci lidové architektury a přímo v **Uherském Hradišti** Mařatické vinohrady s výstavnými měšťanskými sklepy.

Skutečným městem vína jsou **Valtice**, sídlo Salonu vín České republiky a dějiště každoročních vinných trhů. Okolím vede Valtická vinařská stezka, která vede například ke starým zámeckým sklepům či na vinici Střední vinařské školy. Zde jsou vysazeny jednotlivé odrůdy révy vinné a představeny různé typy jejich pěstování.

Pokud dáváte přednost aktivnímu trávení volného času, nezapomeňte na **Moravské vinařské stezky**, více než tisíc kilometrů dlouhou síť cyklistických tras na území všech moravských vinařských podoblastí.

Loucký klášter

V rozlehlém klášterním areálu na okraji Znojma na vás čeká muzeum vinařství a bednářství, prohlídka vinných sklepů s degustacemi, návštěvnické centrum společnosti Znovín Znojmo a informace o Vinařském turistickém programu.

Salon vín ČR

Historické sklepení barokního zámku ve Valticích je domovem stálé degustační expozice se stovkou nejlepších moravských a českých vín. V rámci volného individuálního degustačního programu můžete dle vlastního výběru ochutnat libovolné množství vzorků.

Sklepy Píže

Ojedinelý komplex historických vinných sklepů na okraji obce Petrov byl v roce 1983 vyhlášen vůbec první vesnickou památkovou rezervací v České republice. Nejstarší petrovské sklepy pocházejí z 16. století.

Hustopeče

V renesančním domě U Synků je umístěna stálá vinařská expozice, kde se seznámíte s historií a současností pěstování vinné révy a výroby vína. Regionální vinotéka nabízí ochutnávky vín a degustační programy.

www.vinazmoravy.cz

Vinařskou Moravou Vás
provede naše edice:

Vinařská oblast Morava

